DIREKTIVE

IZVEDBENA DIREKTIVA KOMISIJE (EU) 2021/1927

z dne 5. novembra 2021

o spremembi prilog I in II k Direktivi Sveta 66/402/EGS glede zahtev za semena hibridne pšenice, proizvedena s citoplazemsko moško sterilnostjo

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Direktive Sveta 66/402/EGS z dne 14. junija 1966 o trženju semena žit ([1]) in zlasti člena 21b Direktive,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Direktiva 66/402/EGS določa pravila o proizvodnji in trženju semen žit v Uniji. V primeru semen hibridne pšenice sta edini tehniki za proizvodnjo hibridnega semena, določeni v navedeni direktivi, tehniki neposrednega križanja in kemijske hibridizacije.

(2) Vendar je bila v zadnjih letih citoplazemska moška sterilnost (CMS) v svetovnem merilu sprejeta kot tehnika žlahtnjenja za proizvodnjo hibridnih sort semen žit. Ustrezna pravila v zvezi s proizvodno tehniko CMS so že v veljavi za ječmen, saj so se hibridna semena s tehniko CMS začela proizvajati pred več leti.

(3) Ječmen in pšenica sta po naravi samoprašna, pridelujeta pa se z mešano pridelavo. Ob upoštevanju tehničnih podobnosti med proizvodnjo semen hibridov ječmena in pšenice ter potreb uporabnikov hibridnih semen je za semena hibridne pšenice ustrezno določiti pogoje, podobne tistim, ki se uporabljajo za semena hibridov ječmena. Izkušnje kažejo, da bi uporaba tega mešanega pridelovalnega sistema hibridne pšenice, kot so *Triticum aestivum* subsp. *aestivum*, *Triticum turgidum* subsp. *durum* in *Triticum aestivum* subsp. *spelta*, na polju v kombinaciji s tveganji med cvetenjem, povezanimi z vremenom, zahtevala znižanje standardov sortne čistosti na 85 %, kadar se uporablja tehnika CMS, kar bi omogočilo stabilno proizvodnjo semena pod manj ugodnimi vremenskimi pogoji. Zato je primerno, da se dovoli nižja raven sortne čistosti za semena hibridne pšenice, proizvedena s tehniko CMS, kot se zahteva za druge hibride semen.

(4) Izkušnje z drugimi semeni hibridov, proizvedenimi s tehniko CMS, kažejo, da je na začetku nove pridelovalne sheme pomembno preizkusiti veljavne tehnične zahteve. Zato bi bilo treba zahteve za sorte uporabljati začasno do 31. avgusta 2029, da se žlahtniteljem omogoči prilagoditev pridelave hibridne pšenice v mešanem sistemu. Takšen pristop je nujen, da se zmanjša kakršno koli tveganje pri tej pridelovalni shemi in kmetom zagotovi nova vrsta sort pšenice. Navedeni rok bi moral biti dovolj, da se žlahtniteljem in organom za potrjevanje omogoči, da pridobijo potrebno znanje za uporabo tehničnih zahtev za proizvodnjo semen hibridne pšenice ter da pregledajo navedene zahteve.

(5) Da bi Komisija in države članice pridobile zadostno znanje o uporabi tehnike CMS in da se omogoči pregled posameznih pravil, bi moral pristojni organ za potrjevanje Komisiji in drugim državam članicam do 28. februarja 2030 vsako leto sporočiti rezultate iz preteklega leta glede količine proizvedenih hibridnih semen in odstotka partij semena, ki so bile zavrnjene zaradi nezadostnih parametrov kakovosti.

([1]) UL 125, 11.7.1966, str. 2309.

(6) Prilogi I in II Direktive 66/402/EGS bi bilo treba ustrezno spremeniti.

(7) Ukrepi iz te direktive so v skladu z mnenjem Stalnega odbora za rastline, živali, hrano in krmo –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Spremembe Direktive 66/402/EGS

Prilogi I in II k Direktivi 66/402/EGS se spremenita v skladu s Prilogo k tej direktivi.

Člen 2

Prenos

1. Države članice sprejmejo in objavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najpozneje do 31. avgusta 2022. Komisiji nemudoma sporočijo besedila navedenih predpisov.

Navedene predpise uporabljajo od 1. septembra 2022 do 31. avgusta 2029.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice Komisiji sporočijo besedila bistvenih določb nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 3

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 4

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 5. novembra 2021

Za Komisijo
predsednica
Ursula VON DER LEYEN

PRILOGA

Prilogi I in II k Direktivi 66/402/EGS se spremenita:

(1) Priloga I se spremeni:

(a) prvi stavek točke 5 se nadomesti z naslednjim:

„Posevki pri proizvodnji certificiranega semena hibridov *Avena nuda, Avena sativa, Avena strigosa, Oryza sativa* in samoprašne *xTriticosecale* ter posevki pri proizvodnji certificiranega semena hibridov *Hordeum vulgare, Triticum aestivum* subsp. *aestivum, Triticum aestivum* subsp. *spelta, Triticum turgidum* subsp. *durum* s tehniko, ki ni citoplazemska moška sterilnost (CMS)“;

(b) med točki 5a in 6 se vstavi naslednja točka:

„5b. Posevki pri proizvodnji osnovnega in certificiranega semena hibridov *Triticum aestivum* subsp. *aestivum, Triticum aestivum* subsp. *spelta, Triticum turgidum* subsp. *Durum* s tehniko CMS:

(a) posevek izpolnjuje naslednje standarde glede razdalje od sosednjih virov cvetnega prahu, ki bi lahko povzročili nezaželeno tujo oprašitev:

Posevek	Najmanjša razdalja
za žensko komponento CMS pri proizvodnji osnovnega semena	300 m
pri proizvodnji certificiranega semena	25 m

(b) posevek ima zadostno sortno pristnost in čistost glede lastnosti komponent;

posevek zlasti izpolnjuje naslednje standarde:

(i) odstotek po številu rastlin, ki očitno ne pripadajo tipu, ne presega:

— za posevke pri proizvodnji osnovnega semena, 0,1 % za vzdrževalno linijo in linijo za obnovitev moške fertilnosti ter 0,3 % za žensko komponento CMS;

— za posevke pri proizvodnji certificiranega semena, 0,3 % za linijo za obnovitev moške fertilnosti in 0,6 % za žensko komponento CMS ter 1 %, če je ženska komponenta CMS enolinijski hibrid;

(ii) stopnja moške sterilnosti ženske komponente mora biti vsaj:

— 99,7 % za posevke pri proizvodnji osnovnega semena;

— 99 % za posevke pri proizvodnji certificiranega semena;

(iii) skladnost z zahtevami iz točk (i) in (ii) se preuči z uradnim naknadnim kontrolnim testom;

(c) certificirano seme se lahko proizvaja z mešano pridelavo ženske moškosterilne komponente in moške komponente, ki obnavlja fertilnost.

Pristojni organ za potrjevanje Komisiji in drugim državam članicam do 28. februarja vsako leto sporoči rezultate iz preteklega leta glede količine proizvedenih hibridnih semen, skladnosti poljskih pregledov z ustreznimi zahtevami in odstotka partij semena, ki so bile zavrnjene zaradi nezadostnih parametrov kakovosti in kakršnih koli drugih informacij, ki utemeljujejo navedeno zavrnitev. Ta obveznost poročanja se uporablja do 28. februarja 2030.“;

(2) točka 1 Priloge II se spremeni:

(a) oddelek C se nadomesti z naslednjim:

„C. **Hibridi *Avena nuda, Avena sativa, Avena strigosa, Hordeum vulgare, Oryza sativa, Triticum aestivum* subsp. *aestivum, Triticum aestivum* subsp. *spelta, Triticum turgidum* subsp. *durum* in samoprašne *xTriticosecale***

Najmanjša sortna čistost semena za kategorijo certificirano seme je 90 %.

Za *Hordeum vulgare, Triticum aestivum* subsp. *aestivum, Triticum aestivum* subsp. *spelta, Triticum turgidum* subsp. *durum*, proizvedene s tehniko CMS, znaša 85 %. Nečistoče razen linije za obnovitev moške fertilnosti ne presegajo 2 %.

Najmanjša sortna čistost se preverja z uradnim naknadnim kontrolnim testom na ustreznem deležu vzorcev.

Pristojni organ za potrjevanje Komisiji in drugim državam članicam do 28. februarja vsako leto sporoči rezultate iz preteklega leta glede količine proizvedenih hibridnih semen Triticum aestivum subsp. aestivum, Triticum aestivum subsp. spelta in Triticum turgidum subsp. durum in odstotka partij semena, ki so bile zavrnjene zaradi nezadostnih parametrov kakovosti, rezultatov naknadnega kontrolnega testa in kakršnih koli drugih informacij, ki utemeljujejo navedeno zavrnitev. Ta obveznost poročanja se uporablja do 28. februarja 2030.“;

(b) naslov oddelka E se nadomesti z naslednjim:

„E. **Hibridi *Secale cereale* in hibridi *Hordeum vulgare, Triticum aestivum* subsp. *aestivum, Triticum aestivum* subsp. *spelta, Triticum turgidum* subsp. *durum*, proizvedeni s tehniko CMS**“.